

Ignalinos jėgainės godojimas. Straipsnių rinkinys. Sudarytojas L. Ašmontas. – Vilnius „Trys žvaigždutės“, 2007. – 232 p.

Knygoje atversti netolimos praeities puslapiai, susiję su atominė energetika, tiksliau – atominės jėgainės atsiradimu Lietuvoje. Rašant knygą pasinaudota prisiminimais tų, kurie buvo nuo pradžių pradžios rengiant šį sudėtingą XX a. projektą. Jis nebuvo vienareikšmiškai priimamas mūsų visuomenės, bet tai buvo neišvengiamybė, nepriklausanti nuo mūsų valios. Techninės inteligentijos tikslas buvo labai aiškiai suprantamas: projektas turėjo būti mažiausiai skausmingas mūsų nedidelei šaliai tiek ekologiniu, tiek socialiniu požiūriais. Atlikti išsamų techninio projekto įvertinimą tuomet nebuvo galima, be to, projekto dalis, susijusi su reaktoriaus charakteristikomis, Lietuvos specialistams buvo neprieinama.

Atominė jėgainė visuomenei kėlė nemažą susirūpinimą ir nerimą, visų atmintyje įsispaudė atominio Japonijos bombardavimo šurpūs vaizdai ir pasekmės. Bet gyvenimas žengia į priekį, ir naujos energijos gamybos technologijos turi tarnauti žmonijos gerovei. Svarbiausias iškilęs uždavinys – parinkti tinkamiausią atominę jėgainę vie-

tove, po to stebėti ir nustatyti galimus pokyčius gamtoje.

Žengtas pirmasis žingsnis apie tai plačiau pakalbėti be užuolankų, nutylėjimų, tikintis gilesnių publikacijų, analizių, kurios atsakys į čia nepaliestus klausimus ar juos pagilins.

Susiklosčiusiomis aplinkybėmis išvengti subjektyvumo labai sunku, bet tikėtina, kad bendraautorių įspūdžiai ir prisiminimai sąžiningi.

Laikas palengva viską sudėlioja į vietas ir nustato nuveiktų darbų vertes. Todėl turime rašyti istoriją, po kruopelytę sunėsdami įgytą patirtį, žinojimą. Gal tai sudomins ateinančius ir jiems pavyks išvengti nesupratimų, kurių galėjo nebūti?

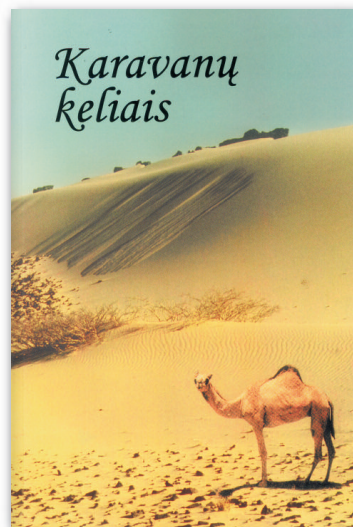
V. Korkutis. Karavanų keliais. Vilnius: V. Korkutis, 2007, – 267 p., [64] iliustr. lap. Santr. liet., angl., rus., vok., esp. – Bibliogr.: 265 p. ISBN 9955–726-27-X

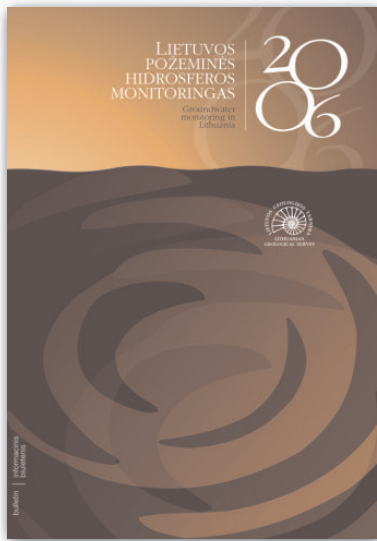
Knygoje trumpai apžvelgiama Pietų Jemeno sudėtinga istorinė praeitis. Ilgus amžius šis kraštas savo geografine padėtimi ir šimtais nutiestų senųjų karavanų kelių vaidino svarbų prekybinį vaidmenį. Šiais keliais ilgus amžius šimtai kupranugarių gabeno kvapniuosius smilkalus, balzamavimo smalas, įmantriausius prieskonius, aukso ir sidabro dirbinius. Keliai ėjo per dykumą ir oazes, kuriuos žinojo tik beduinai: iš Kanės siaurais vadi Hadramaut takeliais pro Šabvą, Maribą, Nedžraną, Meką, Mediną, Petrą iki Gazos prie Viduržemio jūros, o iš ten keliavo į Egiptą ar kitus Europos kraštus.

Arabijos šalių mokslininkai jau senovėje padarė daug atradimų astronomijoje, matematikoje, medicinoje, geografoje bei architektūroje.

Geologijos mokslų daktaras V. Korkutis 1985–1987 m. dirbo Pietų Jemene naftos paieškose Ramlat as Sabatajn dykumoje Šabvos regione. Knygoje jis aprašo kasdienes gyvenime ir darbe patirtis įspūdžius, susitikimus su beduinais ir felachais, jų religinius papročius bei dar pasitaikančius gentinius nesutarimus. Nepriklausomybės laikotarpiu nuo 1967 m. jie padarė didelę pažangą likviduojant tautos neraštingumą. 1985 m. gruodžio mėn. 11–16 d. Adene įvykusiame III Jemeno socialistų partijos suvažiavime numatė programą dėl pasirengimo abiejų Jemeno valstybių susijungimui. Ir reikia tik sveikinti, kad 1990 m. gegužės mėn. 22–24 d. Pietų ir Šiaurės Jemeno parlamentai vienbalsiai priėmė ir patvirtino šį susijungimą. Dabar Jemeno Arabų valstybę sudaro 19 provincijų, kurių plotas siekia 528076 km², o gyventojų yra virš 20 milijonų.

Knyga iliustruota autoriaus nuotraukomis, kurias Arabų kraštuose padaryti nėra taip paprasta.

Lietuvos požeminės hidrosferos monitoringas 2006: informacinis biuletenis = **Groundwater Monitoring in Lithuania 2006:** Bulletin / J. Arustienė, J. Giedraitienė ... et al.; Lietuvos geologijos tarnyba. – Vilnius: LGT, 2007. – 61 [1] p.: iliustr. – Santr. angl. – ISSN 1392-1606

Informaciniame biuletenyje pateikiami kasmečiai požeminio vandens valstybinio monitoringo duomenys apie požeminio vandens būklę ir jos kaitos tendencijas. Įprasta, kad jame apžvelgiamos gruntinio vandens slūgsojimo tais metais sąlygos, teikiama informacija ir apie išgaunamo gėlo bei mineralinio vandens kieki. Šiais metais biuletenyje pateikiamos ir gruntinio bei pagrindinių eksploatuojamų vandeningųjų sluoksnių statistikai įvertintos hidrocheminio fono reikšmės. Žmogaus ūkinės veiklos poveikis gruntinio vandens kokybei iliustruotas ūkio subjektų požeminio vandens monitoringo duomenų analizės rezultatais.

Besidomintieji požeminio vandens problemomis informacinių leidinių gali rasti Lietuvos geologijos tarnybos tinklalapyje <http://www.lgt.lt>.

The bulletin prepared by specialists of Lithuanian Geological Survey contains factual data from National Groundwater Monitoring and their analysis. Groundwater level regime and recharge of resources is evaluated taking into consideration meteorological and hydrogeological conditions and long-term fluctuations. Important result of long-term hydrochemical observations – statistically determined natural hydrochemical background for all main aquifers – is present in this bulletin. The impact of polluting activities to groundwater quality is illustrated using results from groundwater monitoring of economic entities. Information of fresh and mineral groundwater extraction complement this publication.

The bulletin is available on the home page of the Lithuanian Geological Survey <http://www.lgt.lt>.

Valiuškevičius, Gintaras. Mažieji Lietuvos ežerai: ištekliai, genėzė, hidrologija. Monografija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2007. – 276 p. ISBN 978-9986-19-982-3

Monografijoje apibūdinti itin smulkūs (0,05-0,5 ha) Lietuvos ežerai: jų kilmė, vystymasis, išteklių kaita, hidrologiniai procesai. Tokio dydžio ežerai iki šiol plačiau nebuvo aptarti ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje. Daugiausia dėmesio knygoje skirta šių objektų ištekliais ir pasiskirstymui, taip pat su dubenų geneze susijusioms jų hidrografinių ryšių savybėms, nuo kurių priklauso dauguma hidrofizikinių, hidrocheminių ir sedimentacinių ypatybių.

Rengiant knygą siekta dvejopo tikslo: pirma – sukaupti ir vienoje vietoje pateikti kuo daugiau informacijos apie mažuosius Lietuvos ežerus (jų resursus, morfometriją ir pan.), kad kiti tyrinėtojai turėtų platesnes interpretacijų galimybes; antra – išsakyti prielaidas apie mažųjų ežerų genezę, hidrografinį aktyvumą, vandens balansą ir lygį, hidrofizikinius rodiklius bei iškoti šių prielaidų statistinio pagrindimo, kartu stengiantis visa tai susieti su mažųjų ežerų geografiniu išsidėstymu, baseinų specifika.

Knyga skirta hidrologams, geografams, ekologams, ji pravers ir kitų Žemės mokslų specialistams. Taip pat šis leidinys bus naudingas ir išvardytų mokslo sričių studentams (ypač magistrantams).

